

**Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat
elnöke**

Szám: ONK/5-7/2025.

ELŐTERJESZTÉS

**Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat
2025. november 27-i
közmeghallgatására**

Tárgy: Tájékoztató a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Nincz Erzsébet elnök

Tájékoztató, döntést nem igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Kicska Andrea
szervezési referens

Tisztelt Képviselő-testület!

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 2025. évben idáig ezzel a közmeghallgatással együtt 8 ülést tartott.

Tárgyalták a kötelezően előírt feladatokat, úgymint a 2025. évi költségvetést és annak módosításait, illetve a 2024. évi zárszámadás elfogadását. Ez év elején is véleményezték a város iskoláinak felvételi körzeteit, illetve döntöttek arról, hogy nem kérték nemzetiségi óvodai csoport indítását.

Önkormányzatunk az alábbi rendezvényeket szervezte, illetve az alábbi rendezvényeken vett részt:

Ukrajnában a **Mennyei Század** a gyűjtőneve azoknak a hősi halott ellenállóknak, akik közvetlenül kötődtek az Euromajdan (A Méltóság Forradalma) eszméiségéhez és a 2013. december és 2014. február között történt eseményekhez.

2015. február 11. napján aláírt 69/2015. számú rendelete emléket állít a Méltóság Forradalmában hőiesen helytállót személyeknek, és rendelkezik a Mennyei Század hősei emlékének megörökítéséről. A rendelet célja, hogy „emléket állítsanak a nagy emberi, civil és nemzeti bátorságnak, az emberek önfeláldozó magatartásának, lelkierejének és kitartásának, minek eredményeképpen Hazánkban megváltozott a történelem menete, továbbá méltóképpen tisztelgessünk a Mennyei Század azon hősei előtt, akik a Méltóság Forradalmának napjaiban (2013 októbere és 2014 februárja között) az életüket adták a demokrácia eszméjének védelméért, kiálltak az emberi jogokért és a szabadságért, Ukrajna európai jövőjéért”.

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat a már kialakult hagyományoknak megfelelően – minden évben – megemlékezést tart a Mennyei Század emlékére. A megemlékezésre a veszprémi Vámosi úti temető nagykeresztjénél került sor 2025. február 26-án 17,00 órakor. A Nemzetiségi Önkormányzat a Mennyei Századról történő megemlékezéssel együtt a háború kitörésének évfordulójáról is meg kívánt emlékezni, ezért a képviselő-testület koszorút helyezett el és gyertyát gyújtott. A koszorúzás és gyertyagyújtás költségét az Önkormányzat 2025. évi költségvetéséből biztosította.

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete részt vett Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata által szervezett **2025. március 15-i nemzeti ünnepségen, koszorúzáson** Veszprémben, a Dózsa téren található 1848-as emlékműnél. Ezt követően 15,00 órakor a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete részt vett a Veszprémi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett 1848-49-es forradalom és szabadságharc 177. évfordulójának tiszteletére a Török Ignác utcai emlékműnél rendezett ünnepségen, ahol koszorút helyeztünk el. A koszorúk költségét az Önkormányzat 2025. évi költségvetéséből biztosította.

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a hagyományokhoz híven idén is részt vett a város által szervezett **Gizella Napokon**, melynek keretében a Veszprémben élő nemzetiségek is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra. A Gizella Napok rendezvénysorozaton belül május 10-én 16,00 órakor a Hangvilla előtt felállított színpadon fellépett a Bernáth családi együttes: Bernáth Ferenc gitár, Bernáth Viktória ének, Bernáth Attila klarinét, Bernáth Péter szaxofon. A műsoridő 30 perc volt. A

közönség több ráadás erejéig visszatapsolta az előadókat. Elhangzottak ukrán népdalok, népdal átdolgozások, ukrán populáris dalok. A rendezvény költségét az Önkormányzat 2025. évi költségvetésének „Gizella Nap” előirányzatából biztosította.

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat képviselő testülete és a veszprémi ukrán közösség tagjai 2025. május 11-én részt vettek az Országos Ukrán Önkormányzat, a Nova Hvylya Egyesület és a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat közös szervezésében országos rendezvényen: **VISIVÁNKÁ (hímzett népi ruhaviselet) flashmob felvonuláson**. A flashmob Budapesten a Deák téren kezdődött 15:00 órakor. A rendezvény közös imával kezdődött. Utána az Országos Ukrán Önkormányzat elnöke és az Ukrán Parlamenti Szószóló köszöntötte a szép számmal összegyűlt résztvevőket. Mindenki szép himzett blúzban, ruhában (VISIVÁNKÁBAN) volt. Fellépett Ukrajnából, Ungvárról érkezett a rendezvényre énekegyüttes. Utána a résztvevők felvonultak Budapest utcáin Bazilikához. A Bazilika előtt a résztvevőket köszöntötték a szervezők. Anyák napjához (Ukrajnában ekkor volt Anyák napja) a gyerekek köszöntötték édesanyjukat egy szál rózsával, amit a szervezők oda készítettek a gyermekeknek. Gyerekek kaptak csokit. A 2025-ben született ukrán csecsemők kaptak kis himzett ingecskéket (Visivánkákat), amiket az édesanyák átverhettek. A Bazilika előtti téren is volt koncert, ahol részt vettek ukrán előadóművészek. Mindenki himzett ukrán tradicionális ruhaviseletben Visivánkákban volt, ami nagyon szép és különleges látvány. Utána a résztvevők folytatták útjukat a Szabadság térre, ahol fel állításra került az ukránsátor. A sátorban egész napos ukrán tradicionális kézműves foglalkozások voltak gyermekek és felnőttek részére. Tradicionális ételeket kóstolhattak a résztvevők. Nagyon szép és nagy létszámú rendezvény volt. A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat képviselő testülete a rendezvényre az útiköltségét a veszprémi ukrán képviselők és ukrán közösség tagjai számára az Önkormányzat 2025. évi költségvetéséből biztosította.

Beszámoló a nyári rendezvényekről:

Anyanyelvi foglalkozások.

1. Augusztusban több napon át anyanyelvi foglalkozásokat tartottunk a Magyarországon született ukrán nemzetiséghez tartozó gyermekek részére.
A foglalkozásokat kis csoportokban tartottuk és 3 korcsoportra bontottuk:
 - 1. egész kicsik és óvodás korosztály.
Teljesen játékos formában zajlottak a foglalkozások: ukrán dalocskák és ukrán versikék megtanulásával.
 - 2. korosztály: gyermekek 7-12 éves korig
 - 3. korosztály: 12 éves kortól, illetve csatlakozhattak felnőttek is.A foglalkozásokat a nemzetiségi önkormányzat irodájában tartottuk.
Cél: Az ukrán nyelv ápolása.
A foglalkozásokat Borscs Ljubomir elnökhelyettes tartotta.
2. Augusztusban több napon át tartottunk magyar nyelvi foglalkozásokat a háború elől menekült, jelenleg Veszprémben és környékén élő ukrán gyermekek és felnőttek számára.
Három korcsoportra bontottuk a foglalkozásokat:
 1. egész kicsik és óvodás korosztály,
 2. gyermekek 7-12 éves korig iskolai nyelvi felkészítést,

3. 12 éves kortól, illetve felnőtteknek: tolmácsolási és nyelvi fordításokra koncentráló foglalkozásokat.

Nagy hangsúlyt fektettünk a háború elől menekülő ukrán állampolgárok - gyermekek, anyukák, fiatalok - magyar nyelvi foglalkozásaikra. Gyermekeknek játékos foglalkozást tartottunk együtt a magyar gyermekekkel, így nagyon hamar sikerült nekik egymással játék közben is kommunikálni. Alig várták a következő foglalkozást! Az ukrán nagyobbacska gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek magyar nyelven tartottuk a foglalkozásokat, így megsegítve a könnyebb beilleszkedésüket az iskolákban, a munkahelyeken.

A foglalkozásokat Nincz Erzsébet elnök tartotta.

A foglalkozásokat a nemzetiségi önkormányzat irodájában tartottuk.

A nyelvi foglalkozásokat az ukrán menekültek részére szeretnénk továbbra is tartani, mivel nagyon nagy szükség van rá.

Sport nap, biciklitúra a Balaton körül ukrán fiataloknak.

Családi biciklitúra Balaton Felvidéken kicsiknek és nagyoknak családi piknikezéssel.

A bicikli túrát augusztus utolsó hétvégéjén tartottuk meg.

Túrát a Balaton körül kíserte egy személyautó, amely biztonságot nyújtott a bicikliseknek és szállította az ivóvizet és élelmiszert számukra. 8 fő fiatal biciklis vett részt a Balaton körüli túrán. Az ukrán közösség több tagja (kb.20 fő) elkíserte őket autókkal és a közös pihenőknél találkoztak.

A biciklitúrát a Balaton körül több megállóval, pihenővel végezték. Nem versenyt szerettünk volna, hanem jó hangulatú sport programot. Családok részére egy könnyebb sport programot terveztünk. Részvevők vagy biciklivel, vagy személyautókkal lejutottak Tobrukba, a strandra. Ott egy jó hangulatú piknikezést tartottunk, vetélkedőkkel, sportjátékokkal. A rendezvény önköltséges volt.

KAPCSOLATTARTÁSI KIRÁNDULÁS

2025. szeptember 19-21. között a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat kapcsolattartási kirándulást szervezett az ukrán közösség tagjai részére.

Három napos kiránduláson 21 fő vett részt, busszal utaztunk.

A kirándulás programja: Graz, Bad Mitterndorf, Bad Ischl, Wolfgangsee, Salzburg, Hallstatt.

Salzburgban a találkozást és közös délutánt szerveztünk az ott élő ukrán közösséggel, ukrán dalokat énekeltünk együtt. Nagyon jól sikerült a közös délután, és jó barátságok születtek. Salzburgban egy idegenvezető mutatta meg a várost és tartott történelmi áttekintést is. Meglátogattuk a Mozart szülőházát, kiállítást. A kirándulás nagyon hasznos volt történelmi és kulturális szempontból is. Mindenki nagyon hasznos és tartalmas programokon vett részt. A kirándulás jó hangulatban telt és a résztvevők nagyon meg voltak elégedve, nagy jelentőséggel bírt az ukrán közösség formálásában és összetartásában.

UKRÁN NEMZETISÉGI NAP

2025. október 11-én Veszprémben, az Agórában a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében megrendezésre került az Ukrán Nemzetiségi Nap elnevezésű rendezvény. Veszprémben már hagyománnyá vált, hogy minden évben a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat megtartja az ukrán nemzetiségi kultúra napját. A rendezvény nyílt és díjmentes volt mindenki számára. Megjelentek szép

számmal nem csak az ukrán közösség tagjai, Veszprémben élő ukrán menekültek, hanem magyar barátaink, vendégeink Budapestről, Magyarország más városaiból, és természetesen megjelentek veszprémi polgárok is.

A rendezvényt megtisztelték: Grexa Liliana ukrán nemzetiség parlamenti szószólója, Fedir Sándor rendkívüli és tiszteletbeli Magyarországi Ukrán Nagykövet.

Nagykövet könyveket is hozott, hogy Veszprémben a könyvtárban nyissunk ukrán könyvespolcot.

A rendezvény több programból állt össze:

1. Kiállítás: Ukrán hímzett népviselet és mai ruhaviselet bemutatása.

2. Ünnepi Koncert.

3 Tradicionális ukrán ételek kóstolója.

A rendezvényt Nincz Erzsébet, a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat elnöke nyitotta meg. A résztvevők egyperces néma csennel megemlékeztek az ukrán hősökre, akik életüket veszítették az orosz agresszió ellen zajló háborúban.

Beszédet mondtak és köszöntötték a közönséget: Grexa Liliáná és Fedir Sándor.

Utána bemutattuk a könyveket, amelyeket a Nagykövetségről szállították Veszprémbe ukrán könyvespolc megnyitása érdekében.

A KIÁLLÍTÁS egy rövid filmmel kezdődött, ahol az ukrán hímzés, visivánkák lettek bemutatva. Utána a közönség megtekintette az ukrán hímzett népviseletet és a mai hímzett ruhák kiállítását.

A program további részében csodálatos koncertet láthatott és hallhatott a közönség. Szintén Ungvárról érkezett a három csodálatos ének művészek: Marianna Matejko, Anasztazia Visnevszjka, Katerina Kuprij. Előadásukban a koncerten elhangzottak ukrán népdalok, ukrán népdal feldolgozások, mai ismert ukrán dalok. A koncert nagyon jó hangulatú volt, a közönség együtt énekelt az előadókkal és vastapssal hálálta meg a fellépésüket. A rendezvény záró programja az ukrán tradicionális ételek kóstolója, ami szintén nagy sikert aratott a vendégek között. A rendezvényt záró ételkóstoláson a résztvevők megízlelhettek olyan ukrán ételeket, mint a Hlib z szálom (szalonnás feketekenyér), Grecsaniki (hajdina fasírt), Pomazanka (paszulykrém), Uzvár (aszaltgyümölcs-ital), Kvász (üdítő ital). Sokan a recepteket is elkérték. Volt finom sütemény és ukrán csokik, cukorkák. A tartalmas, jó hangulatú rendezvény baráti beszélgetéssel, eszmecserével közös énekléssel zárult.

OKTÓBER 23-i KOSZORÚZÁS

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat részt vett a 2025. október 23-án, az 1956-os forradalom emlékére megtartott városi rendezvényen a Brusznai emlékműnél. A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testülete nevében Borscs Ljubomir elnökhelyettes koszorút helyezett el.

HOLODOMOR MEGEMLEKEZÉS

A Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete megemlékezést tartott Nova Hvylja Egyesülettel, Ukrán Országos Önkormányzattal, Ukrán Nemzetiségi Önkormányzatokkal Budapesten 2025. november 22-én 16,00 órakor Budapesten a Petőfi téren, a Holodomor emlékműnél.

A Holodomor Ukrajna történetének legtöbb emberáldozattal járó katasztrófája. Halálos áldozatainak számát 7-10 millió fő közé teszik, melyből 3 millió fő gyermek volt. A holodomor szót a világ kifejezetten az ukrán területeken 1932-1933-ban végbement éhínségre használja. 2006. november 28-án az ukrán parlament törvényt fogadott el,

mely szerint a mesterségesen előidézett éhínség az ukrán nép ellen elkövetett népirtás volt.

Mint minden évben gyertyát gyújtottunk a több millió ártatlan áldozat emlékére. A megemlékezés 1 perces néma csenddel kezdődött és folytatódott közös imával. Beszédet mondott az Ukrán Országos Önkormányzat elnöke Jedlicska Jevgenyia, Ukrajna Magyarországi Nagykövete Sandor Fedir.

Jelenlévők búzakalász szálakat, virágokat és koszorúkat helyeztek el az emlékműnél. Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat nevében az elnök és az elnökhelyettes koszorút helyezett el az emlékműnél. A rendezvényen részt vett a Veszprémi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzatot képviselő testület tagjai és még 3 fő veszprémi ukrán közösség tagjai.

Veszprémben az ukrán közösség tagjai, ukrán menekült családok gyertyát gyújtottak, mindenki a saját otthonában, lakóhelyén a megemlékezés kapcsán.

Az Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat tagjai feladatukat tiszteletdíj nélkül látják el.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a tájékoztatót tudomásul venni szíveskedjen.

Veszprém, 2025. november 25.

Nincz Erzsébet